
RMK Ida- Virumaa külastusala

Külastuskorralduskava
2020-2029

Riigimetsa Majandamise Keskus
Külastuskorraldusosakond

Sisukord

Sissejuhatus	3
Kasutatavad mõisted	5
1. Ala kirjeldus	6
2. Maaomand ja majandamise üldised põhimõtted	10
3. Regulaarselt läbiviidavad seired ja uuringud.....	17
3.1. Külastajauuring.....	17
3.2. Külastusmahu seire	18
3.3. Külastusobjektide seisundi seire	19
3.4. Ressursi seire	20
4. Eesmärgid ja tegevussuunad	21
5. Tsoneerimine.....	24
6. Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine	25
7. Hooldus ja rekonstrueerimine	29

Sissejuhatus

Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) külastuskorraldusosakonna põhiülesandeks on kaitse- ja puhkealadel mitmekülgsete rekreatsioonivõimaluste loomine, nendel külastuse suunamine ning metsa- ja kaitseväärtuste tutvustamine ja selle kaudu looduskeskkonna kaitsmine ning elanikkonna väärtushinnangute kujundamine.

RMK arengukava 2015-2020 on seadnud RMK külastuskorraldusosakonnale eesmärgiks aastaks 2020 2,5 miljonit külastuskorda aastas. Külastuskordade suurenemise eelduseks on külastajate vastuvõtmiseks ja loodusväärtuste säilitamiseks loodud taristu korrasolek, taristu vastavus külastajate vajadustele ja ootustele ning külastusobjektide omavaheline sidusus.

Seatud eesmärkide täitmiseks on RMK külastuskorraldusosakonnal kolm tegevussuunda: puhke- ja kaitsealade külastuskorraldusliku taristu kavandamine, rajamine ja majandamine, säästlike looduskasutushoiakute kujundamine, külastajate teavitamine ja kasutuse suunamine puhke- ja kaitsealadel.

Eesmärkide täitmiseks koostatakse külastuskorralduskavad, mis on puhke- ja kaitsealade olemusest lähtuv ning külastusobjektidel külastuskorralduslikke arenguid ning majandamislahendeid käsitlev, samuti alade väärtuste kaitset korraldav dokument. Külastuskorralduskavad koostatakse külastusaladele. RMK külastusalana käsitletakse lähestikku asuvaid ja ühtselt majandatavaid RMK poolt hallatavaid külastusobjekte puhke- ja kaitsealadel. Külastuskorralduskava koostatakse tuginedes seiretele, uuringutele ja planeeringutele. Kava koostatakse arvestades eelneva perioodi kavade elluviimise käiku, samuti muutusi toimimiskeskkonnas.

Kava koostamise käigus viidi läbi SWOT analüüsid, sõnastati alade tugevustest ja võimalustest lähtuvad profiilid, analüüsiti loodusväärtuste eksponeerimist ja vastavaid arengusuundi, kaardistati objektide juurdepääsuteed ning kavandati analüüsile tuginevad, arengusuundadest ja laekunud sisendinfost lähtuvad tegevused. Tegevuste kavandamisel on arvestatud võimalike muutustega toimimiskeskkonnas, seal hulgas võimaliku ressursi muutusega tulenevalt EU rahastuse vähenemisest.

Selleks, et tagada looduses liikumist suunava teenuse ühtne, kvaliteetne ja stabiilne tase, lähtutakse külastuskorralduskavade koostamisel järgmistest üldistest põhimõtetest:

- Lähtuda üldiste arengusuundade määratlemisel analüüsi käigus sõnastatud eesmärkidest.

- Alade eristumiseks ja identiteedi tugevdamiseks lähtuda tegevuste planeerimisel defineeritud alakesksetest profiilidest.
- Kaitsealadel tegevuste planeerimisel tagada kaitseväärtuste säilimine. Kaitseväärtuste tutvustamine toimub põhimõttel, et esitlemisväärne väärtus tuleb esitleda võimalikult vähestes, kuid samas selleks kõige paremini sobivates kohtades ja viisidel ning ainult juhul, kui see ei kahjusta kaitseväärtust.
- Keskenduda taristu analüüsile, analüüsi käigus selgunud prioriteetsete külastusobjektide arendamisele, objektide sidususele ja samaaegselt jätkata taristu optimeerimisega. Kõrge prioriteediga on külastusobjektid, mida seob Eestit läbiv RMK matkatee.
- Taristu arendamisel arvestada erinevate külastajagruppide vajadustega, sh. parandada erivajadustega külastajate ligipääsu, kus see on looduslikest tingimustest tulenevalt võimalik.
- Jätkata seirete ja uuringute läbiviimist, saadud teabe analüüsimist ning rakendamist külastuskorralduslike tegevuste planeerimisel.
- Tagada taristu kvaliteedi hoidmiseks, tõstmiseks ja ühtlustamiseks kvaliteetne rekonstrueerimine ja rekonstrueerimistöödel püsivamate lahenduste kasutamine, süsteemne ja regulaarne hooldustöö ning objektidega seotud teede ja parkimisvõimaluste korrashoid.
- Jätkata erinevate teavituskanalite kaudu süsteemset ja põhjalikku teavitustööd külastajate suunamiseks ning nende teadlikkuse tõstmist käitumismustrite mõjutamiseks.

Käesolev Ida-Virumaa külastusala külastuskorralduskava hõlmab endas Alutaguse rahvuspargi, Peipsi põhjaranniku puhkeala ja Oru pargi RMK külastuskorralduslikku tegevust. Tulenevalt nimetatud alade geograafiliselt paiknemisest ja eriilmelisusest, käsitletakse alasid ühes kavas, tagamaks võimalikult mitmekülgsed külastusvõimalused, head teavitamislahendid ja ühtne ning ressursisäästlik majandamine.

Ida- Virumaa külastusala külastuskorralduskava on koostatud 10 aastaks. Külastuskorralduskava ajakohasust hinnatakse iga-aastaselt ja olulisemate muutuste korral toimub kava ajakohastamine.

Kasutatavad mõisted

RMK külastuskorraldus – igaüheõigusel põhineva looduses liikumise süsteemi loomine ja haldamine puhke- ja kaitsealadel ning elanikkonna loodusteadlikkuse ja -hoidlikkuse tõstmine teavitamise ja loodusharidustegevuse kaudu.

Külastusala – erinevaid puhke- ja kaitsealasid ühendav RMK külastuskorraldusliku majandamise üksus.

Puhkeala – erinevatel kaitsealadel ja RMK majandusmetsas asuvate külastusobjektide kogum.

Kaitseala – on inimtegevusest puutumatuna hoitav või erinõuete kohaselt kasutatav ala, kus säilitatakse, kaitstakse, taastatakse, uuritakse või tutvustatakse loodust. Kaitsealad on rahvuspargid, looduskaitsealad, maastikukaitsealad.

Taristu - maastiku rekreatiivset kasutust hõlbustav, maastikku kaitsev ja kasutust suunavate külastusobjektide kogum.

Külastusobjekt - maastiku rekreatiivset kasutust hõlbustav, maastikku kaitsev ja kasutust suunav külastuskorralduslike ehitiste ja metsamööbli kogum, mis on dokumenteeritud ning vastab kehtestatud nõuetele.

Tsoneerimine – RMK külastuskorraldusosakonna külastusobjektide majandamiseks vajalike alade määratlemine teenindus- huvi- ja varutsoonideks.

KAH alad - kõrgendatud avaliku huviga alad.

KKO KAH - RMK maakasutusliku eesmärgiga „Looduses liikumise korraldamine“ seotud KAH alad.

1. Ala kirjeldus

Ida - Virumaa külastusala paikneb Kirde-Eestis Ida-Virumaal, hõlmab endas Alutaguse rahvusparki, Peipsi põhjaranniku puhkeala sh. Oru pargi (Joonis 1).

Joonis 1. Ida-Virumaa külastusala paiknemine.

Ida-Virumaa külastusala pakub looduselamusi igale maitsele, siin on telkimisvõimalusega kaunid liivarannad, pikad matkarajad rabades ja metsades, väikesed peatuskohad ja metsaonnid järvede ääres, kultuurihuvilistele kaunis Oru park, erilmeline tööstusmaastik ning matkatee neid kõiki ühendamas.

Ida-Virumaa külastusala asetseb Eesti kirdeosas piirnedes põhjast Soome lahe, lõunast Peipsi järve ja Jõgeva maakonnaga, idast Narva jõe ja Venemaaga ning läänesuunast Lääne-Viru maakonnaga, hõlmab tervet Ida-Virumaad.

Puhkeala omanäolisuse annab eelkõige Peipsi järv oma kalarikkusega, rannamännikute ja kuulsate randadega, kus „liiv laulab“.

Maastik vaheldub pikkade luiteahelike ja nende vahele jäävate soode ja rabadega. Looduslikust mitmekesisusest ja liikide rohkusest annab tunnistust kaitsealade paljus.

Piirkonda jääb Kurtna järvestik, Eesti kõige järvede rikkaim ala, kus 30 km² leidub ligikaudu 40 järve ja järvekest. Liustikujää ja jääpankade sulamise keerukate protsesside tulemusel tekkis siia unikaalne maastik, mida iseloomustab reljeefi, muld- ja taimkatte tugev mosaiiksus. Mõhnastik ja järvede

rohkus annab sellele paikkonnale kordumatuse ning unikaalsuse. Siinse järvemaastiku kaitseks on rajatud Kurtna maastikukaitseala.

Alutaguse metsad hõlmavad Ida-Virumaa kesk- ja lõunaosa. Ala on metsade- ja sooderikas ning hõreda inimasustusega. Tänapäevani on Alutaguse ümbruses säilinud põlismetsi, mille sarnaseid ei leidu kusagil mujal Eestis. Seda kanti nimetatakse ka Eestimaa Siberiks. Alutaguse okaspuurohketes metsades on alati elanud ka taigale tüüpilisi taime- ja loomaliike. Siin elutsevad sellised okasmetsade põlisasukad nagu lendorav ja karu. Lisaks pesitseb siin suhteliselt arvukalt ka kalju- ja merikotkast. Metsatüüpidest on enamlevinud palumetsad, soovikumetsad ja rabastuvad metsad, kus puuliikidest domineerib mänd, kask ja kuusk.

Ainulaadset elustikku silmas pidades on suuremad soomassiivid Sirtsu, Muraka soostik, Agusalu ja Puhatu soostik koos Poruni põlismetsaga. Väga omapärane taimkate on kujunenud Agusalu rabas, kus kriivadel kasvavad nõmmemännikud ja nende vahele jäävad rabakooslused moodustavad viirulise mustri.

Huvipakkuvad on ka luitekooslused Peipsi põhjarannikul, nii männikud kui ka vähesed Eestis säilinud luitetammikud Järvevälja kaitsealal.

Ala väärtusi aitab tutvustada ja populariseerida Ida-Viru maakonda loodud Alutaguse rahvuspark, mille eesmärgiks on kaitsta ja tutvustada Ida-Eestile omaseid soo-, metsa- ja rannikumaastike ning kultuuripärandit.

Rahvuspark loodi 2018. aastal 11 kaitseala põhjal. Alutaguse rahvusparki kuuluvad Puhatu, Agusalu, Muraka ja Selisoo looduskaitsealad, Kurtna, Smolnitsa, Jõuga, Isaku, Struuga ja Mäetaguse maastikukaitsealad ning Narva jõe ülemjooksu hoiuala. Alutaguse rahvuspark (44 331 ha) paikneb peamiselt Alutaguse vallas.

Põhjarannikul asuv Oru park on mitmekülgse maastiku ja ajaloo koht. Maastikuliselt paikneb Oru park klindilahe suudmes Pühajõe orus liivakivipangal. Vahelduv reljeef mereäärse tasandiku, Neide panga ja Pühajõe oru kallastega muudab pargi maastiku väga vaheldusrikkaks ja kauniks. Siin võib näha kõrget paekallast, jõelammi, terrassidena tõusvat oruperve pangajärsaku serval, loopealset ja sügava liivase põhjaga kaldanõva. Tänu looduslikult mitmekesisele maastikule avanevad pargist ümbruskonna maastikule, merele ja samuti parki endasse ilusad ja huvitavad vaated. Kunagise Eesti Vabariigile riigipea suveresidentsiks kingitud loss hävitati sõja käigus. Pargis on säilinud endistest hiilgeaegadest üle 250 eriliigilist puu ja põõsa, ta on Põhja-Eesti üks liigirikkaim, maastikuliselt vaheldusrikkaim ja külastatavaim turismiobjekt.

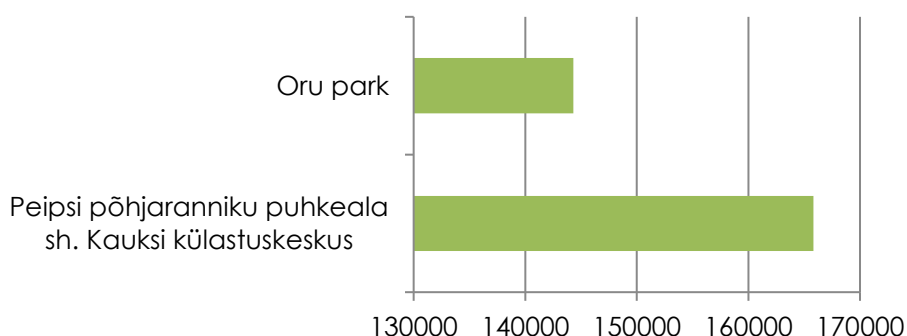
Külastusalale jäävad ka erinevaid võimalusi pakkuvad tööstusmaastikud – tööstuskeskkond, kui olemasolev õpivahend, põlevkivi kaevandused, karjäärid ja nende metsastamine, rekultiveerimine.

Ida-Virumaa külastusala on väga erilmeline ja pakub külastajatele mitmekülgset tegevust. 2015. aasta külastajauuringu põhjal on Joonisel 2 välja toodud külastajate jaoks kõige olulisemad tegevused külastuse ajal.

Joonis 2. 2015. aasta külastajauuringu andmetel kõige olulisemad tegevused seekordse külastuse ajal.

Joonisel 3 on välja toodud Peipsi põhjaranniku puhkeala ja Oru pargi keskmine külastatavus perioodil 2016 - 2018

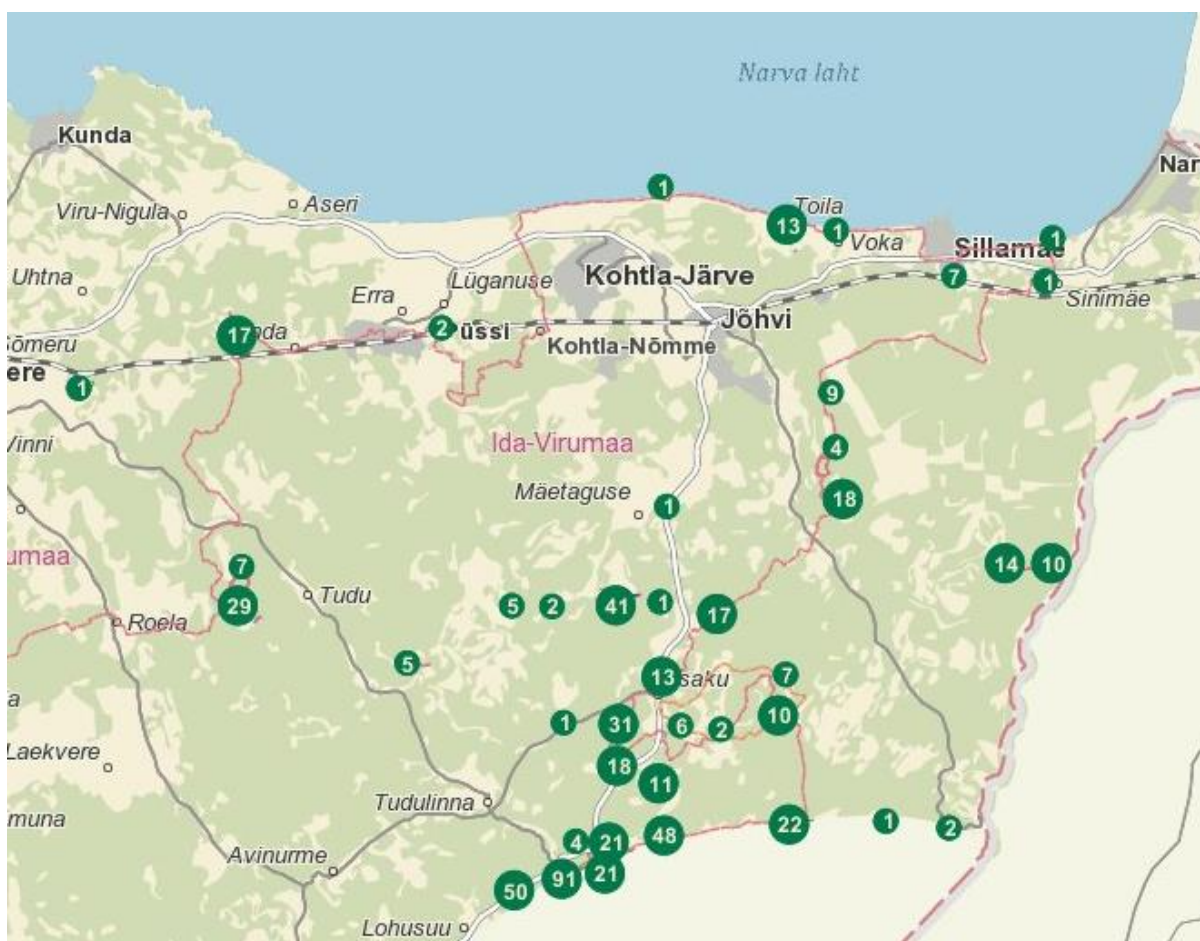

Joonis 3. Puhke- ja kaitsealade aastane keskmine külastatavus (sisaldab külastuskeskustes teavitatuid).

Maastiku rekreatiivse kasutuse hõlbustamiseks, maastiku kaitseks, kasutuse suunamiseks ja tutvustamiseks on loodud külastuskorralduslik külastusobjektide

võrgustik. Ida-Virumaa külastusala külastusobjekte seob RMK matkatee Kauksi-Aegviidu haru. Külastusalal on üks külastuskeskus – Kauksi külastuskeskus, kus jagatakse looduses liikumise alast teavet, viiakse läbi loodushariduslikke ja teavitavaid programme ning üritusi jm. Külastuskeskuse püsiekspositsioon tutvustab külastusala kaitseväärtusi, puidu- ja põlevkivi majandust.

Olemasolevate külastusobjektide nimistu on toodud tabelis 4, taristuelementide paiknemisest looduses annab üldülevaate joonis 4. Külastusobjektide paiknemisest kaitsealadel annab ülevaate tabel 4 ja joonised 5 - 13. Külastusobjektide täpsem paiknemine ja taristu olemi kirjeldus on toodud www.loodusegakoos.ee lehel ja RMK Loodusegakoos rakenduses.

Joonis 4. Ida-Virumaa külastusala külastuskorraldusliku taristu paiknemine (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka).

2. Maaomand ja majandamise üldised põhimõtted

RMK Ida – Virumaa külastusala külastusobjektid paiknevad valdavalt riigimetsamaal (Tabel 4 Ida-Virumaa külastusala külastusobjektidel perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused).

Erisugune objekt on matkatee, mis kulgeb nii riigimaadel kui ka eramaadel. Peipsi põhjaranniku puhkeala läbib matkatee Kauksi - Aegviidu haru (396 km, millest 251 km Ida-Virumaa külastusalal). Kogu taristu olemi paiknemine ja kirjeldus on esitatud www.loodusegakoos.ee lehel ja RMK Loodusegakoos rakenduses.

Ida-Virumaa külastusala külastusobjektidest paikneb suur osa kaitsealadel ja muudel piirangutega aladel. Kaitsealade valitsejaks on Keskkonnaamet. Külastuskorralduslikku taristut kavandades ja majandades arvestatakse kaitseala kaitse-eeskirja ja kaitsekorralduskavaga. Kaitsealadel paiknevad külastusobjektid on eelkõige rajatud eesmärgiga kaitsta ja tutvustada kaitseala kaitseväärtusi.

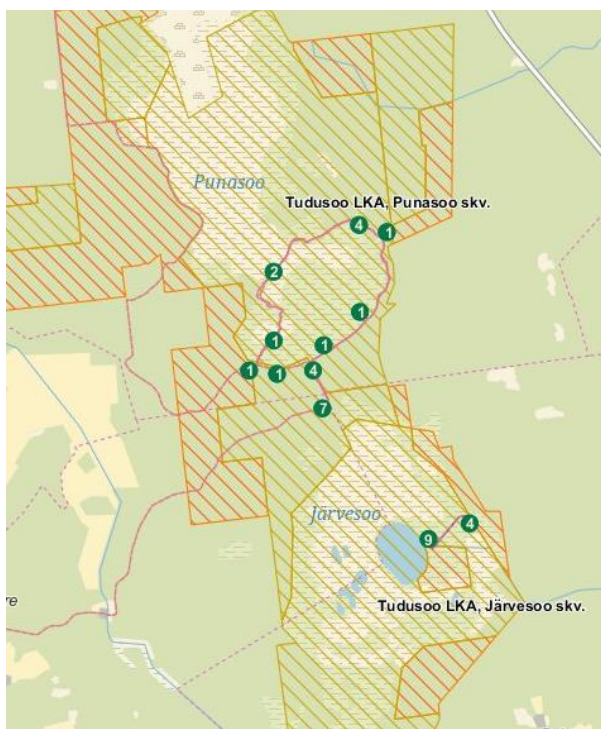
Ida –Virumaa külastusala külastuskorraldusliku taristu paiknemisest kaitsealadel annavad ülevaate joonised 5-13. Täpsemalt teavet külastusobjektide paiknemisest kaitsealade piirangu- ja sihtkaitsevööndites annab tabel 4.

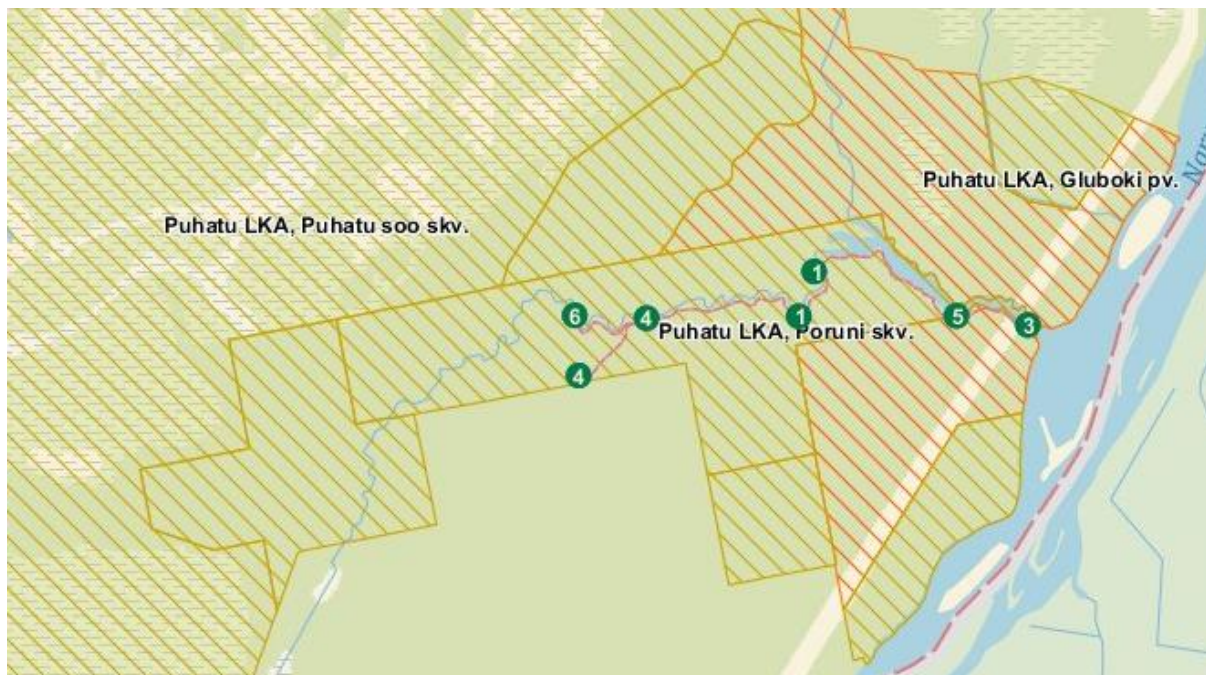
Joonis 5. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Ontika maastikukaitsealal, Oru pargi maastikukaitsealal, Päite maastikukaitsealal (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka).

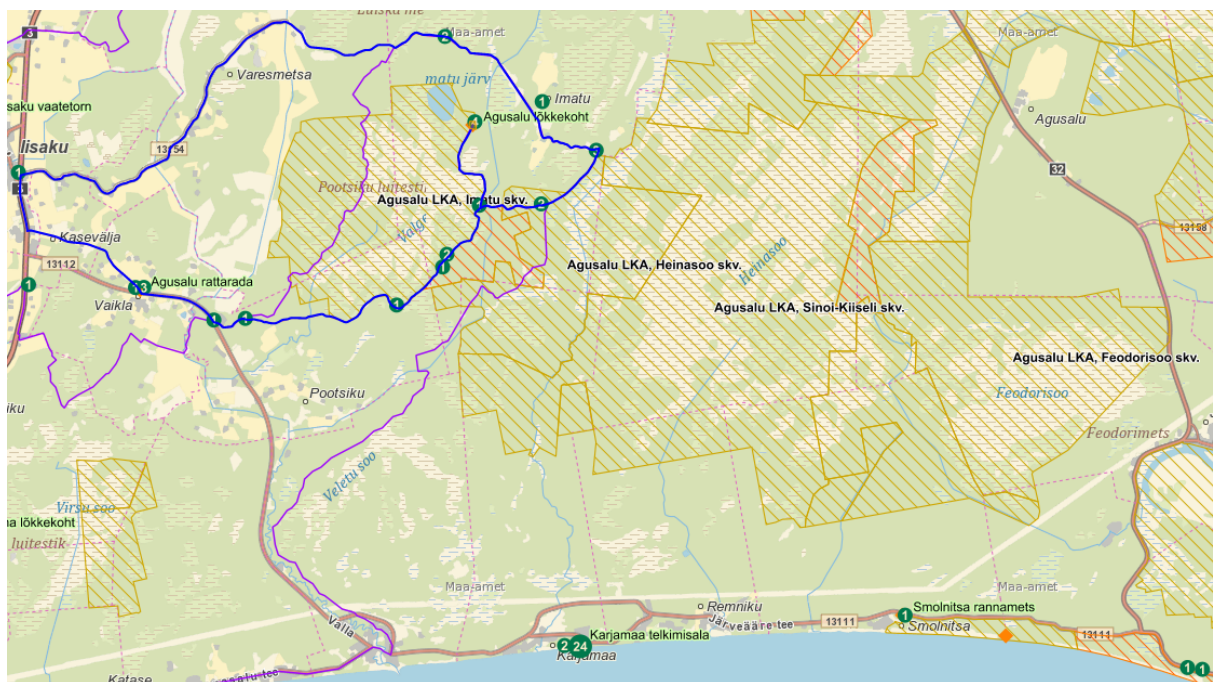
Joonis 6. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Vaivara maastikukaitseala ja Udria maastikukaitsealal (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka).

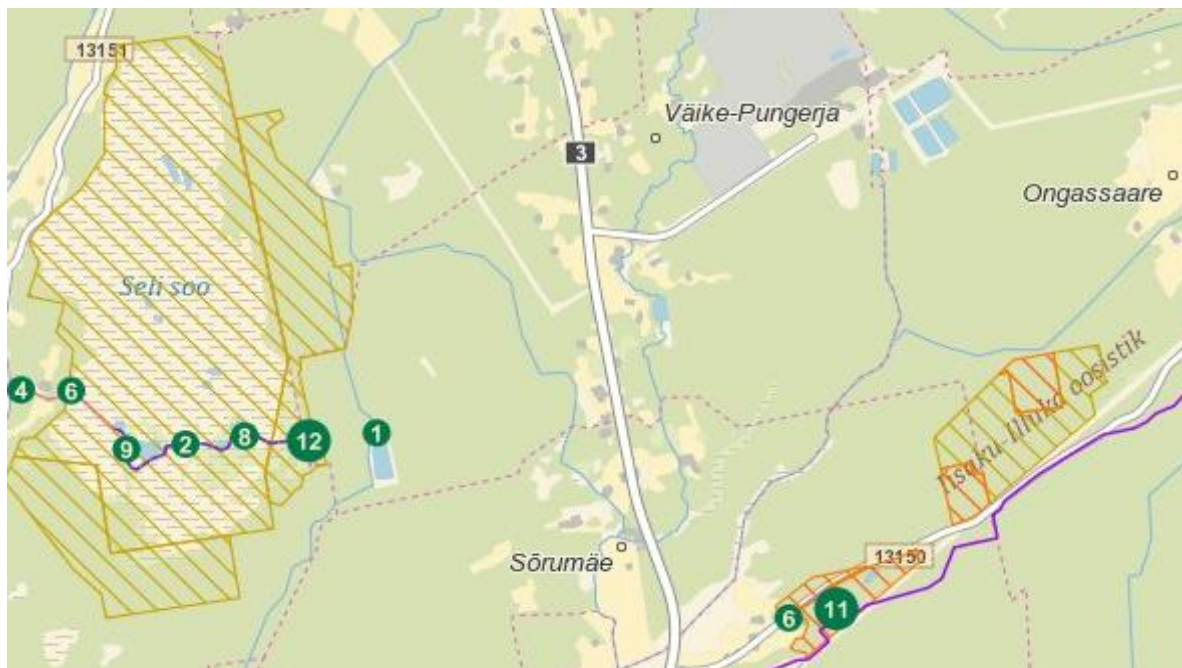
Joonis 7. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Alutaguse rahvuspargis (Kurtna maastikukaitseala ja Tudusoo looduskaitseala) (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka, lilla joon matkatee).

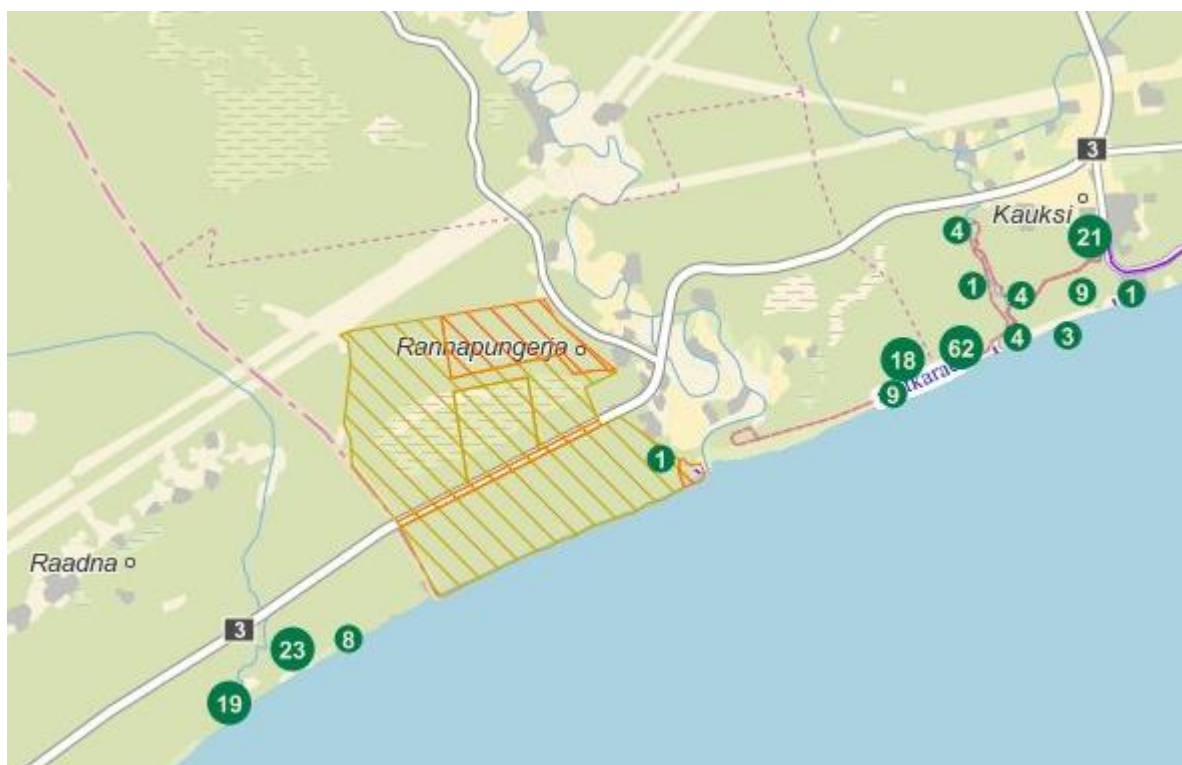
Joonis 8. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Alutaguse rahvuspargis (Puhatu looduskaitseala) (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka).

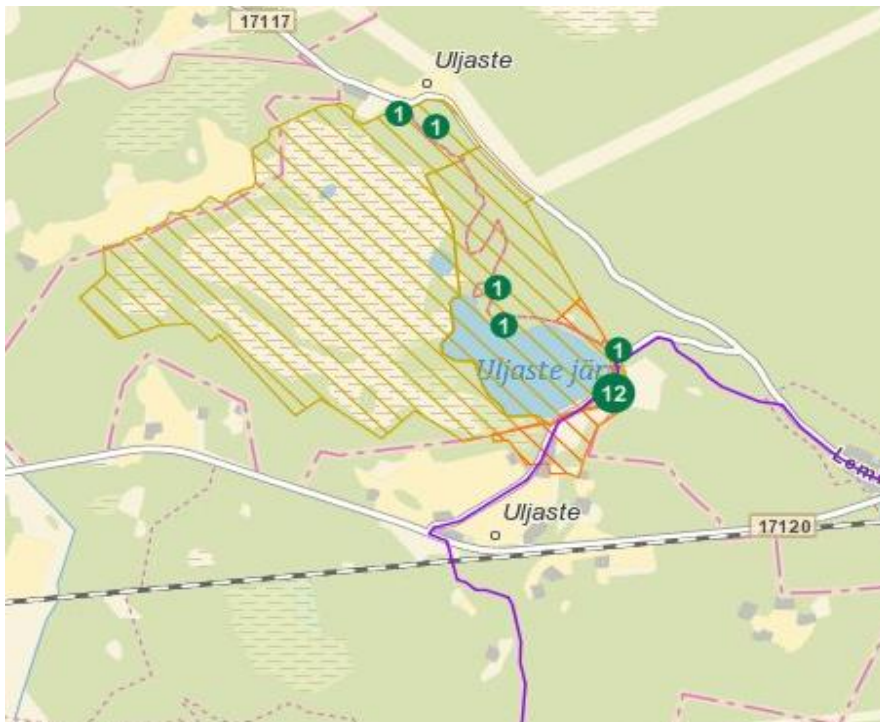
Joonis 9. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Alutaguse rahvuspargis (Agusalu looduskaitseala ja Smolnitsa maastikukaitseala) (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka, lilla joon matkatee, sinine joon rattarada).

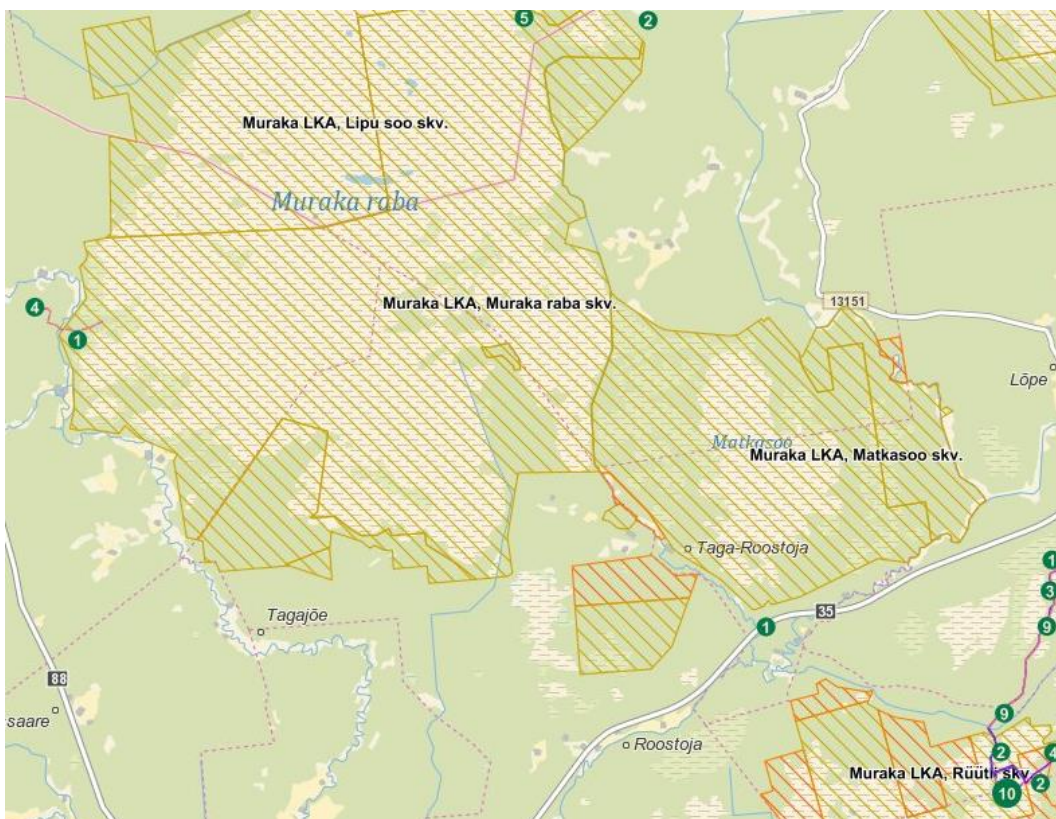
Joonis 10. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Alutaguse rahvuspargis (Selisoo looduskaitseala ja Jõuga maastikukaitseala) (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka, lilla joon matkatee).

Joonis 11. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Järvevälja maastikukaitsealal (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka).

Joonis 12. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Uljaste maastikukaitsealal (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka, lilla joon - matkatee).

Joonis 13. Külastuskorraldusliku taristu paiknemine Alutaguse rahvuspargis (Muraka looduskaitseala) (number rohelisel ringil näitab taristuelementide hulka, lilla joon - matkatee).

Külastusala rekreatiivsete väärtuste säilitamiseks on vajalik metsamajanduslike tööde kavandamisel ja läbiviimisel arvestada vastava rekreatiivse kasutusviisi vajadustega. Eriti hoolikalt tuleb jälgida telkimis-, lõkke- ja parkimisplatside ja teede ning matkaradade äärsete metsade majandamisega seonduvaid töid ja tehtavatest töödest teavitamist.

Enamus külastusobjekte paikneb kõrgendatud avaliku huviga (KKO KAH) aladel, seeläbi on nende lähiümbruse alade metsamajanduslik tegevus reglementeeritud ja tagatud majandamisvõtete sobivus rekreatiivse kasutusega. KAH alade protsess on kirjeldatud RMK kõrgendatud avaliku huviga alade määramise, majandamise ja seal tehtavatest töödest teavitamise juhendis.

Oluline on tagada objektide juurdepääsuteede hea seisukord. Kõrgendatud tähelepanu all on külastusala prioriteetsete objektideni viiva teedevõrgu korrasolek ja järjepidev hooldus. Külastusosal liikumisel kasutatakse enamasti riigimaanteid, objektide vahetus läheduses ka RMK metsateid ja kohalikele omavalitsustele kuuluvaid teid. Külastuskorralduskava raames kaardistatud külastusobjektide juurdepääsuteedest ja parklatest täpsemalt antakse ülevaade Lisas 5 (*Lisa 5. Ida-Virumaa külastusala külastusobjektide juurdepääsuteed*).

Kohalik ettevõtlusmaastik paraneb iga aastaga, külastusala arendab koostööd matkajuhtidega, kohaliku külaseltsiga, viies läbi ühisüritusi ning pakub lõkkepuu tootjatele võimalust telkimisaladel pakitud puid müüa.

Probleemiks on kõrge külastusega perioodil prügimajandus, seda eelkõige Peipsi piirkonnas. Päikseliste ilmadega jäävad olemasolevad parklad saabuvatele autodele väikeseks ja siis pargitakse, vaatamata keelule, metsa alla või niigi kitsaste teede äärde, ummistades ja takistades liiklust ning seades ohtu samal teel liikuvad jalakäiad. Koostöös kohaliku omavalitsusega tuleb leida võimalus kergliiklusteede ja lisaparklate rajamiseks.

Kuna paljud pikemad matkarajad läbivad lõiguti eramaid, tekib seal aeg-ajalt lahendamist vajavaid olukordi, kui maa omanik muutub või tekivad uued plaanid maa kasutusega. Selliste olukordadega on vajalik tegeleda ja vastavalt tekkinud probleemile leida lahendus.

RMK hallataval riigimaal, eriti külastusobjektidel, soovitakse sageli korraldada erinevaid üritusi ja rahva kogunemisi, mistõttu on RMK-s kehtestatud vastav käitumisreeglistik. Looduskeskkonna piirangutest, maastiku koormustaluvusest, külastusobjekti paiknemisest ja suuruselt, olemasoleva taristu iseloomust, kuid

samuti ka ürituse iseloomust, inimeste arvust jms tingituna ei sobi ürituste korraldamiseks mitte kõik riigimaad ja külastusobjektid.

Ida-Virumaa külastusalal on suuremate ürituste korraldamiseks spetsiaalselt ettevalmistatud Kauksi rannametsa puhkekoht/telkimisala. Suurüritusi saab läbi viia veel Raadna, Karjamaa ja Konsu telkimisaladel ja Keskkonnaameti kooskõlastuse olemasolul ka Oru pargis

RMK hallataval riigimaal üle 50 osavõtjaga ürituste korraldamisel sõlmitakse ürituse korraldajaga leping. Lepingu RMK poolseks sõlmijaks on tulenevalt ürituse toimumise kohast, kas metsaülem (väljaspool külastusala), külastusala juht või mõlemad. Lepingu sõlmimiseks tuleb ürituse korraldajal saata vastav taotlus aadressile puhkus@rmk.ee. Taotluse rahuldamise korral sõlmitakse ürituse korraldamise leping. Kavandatav üritus tuleb kooskõlastada ka kohaliku omavalitsusega ning ürituse käigus suure ühislõkke (avaliku lõkke) tegemine kohaliku päästeasutusega. Kui soovitakse üritust korraldada kaitseala territooriumil, tuleb üritus kooskõlastada esmajärjekorras Keskkonnaametiga, seejärel RMK -ga.

3. Regulaarselt läbiviidavad seired ja uuringud

3.1. Külastajauuring

Külastajauuringud viiakse kõikidel puhke- ja kaitsealadel läbi ühtsetel alustel. Kasutatav andme kogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Külastajauuringu käigus kogutakse informatsiooni küllastajate profiili, tegevuste, küllastuste geograafilise jaotuse, küllastuse kestuse ja korduvuse, samuti kulutuste, küllastajate rahulolu, motiivide jms kohta. 2015. aasta küllastajauuringu tulemuste kokkuvõte on küllastusalale jäävate puhke- ja kaitsealade lõikes esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Külastajauuringu tulemuste kokkuvõte.

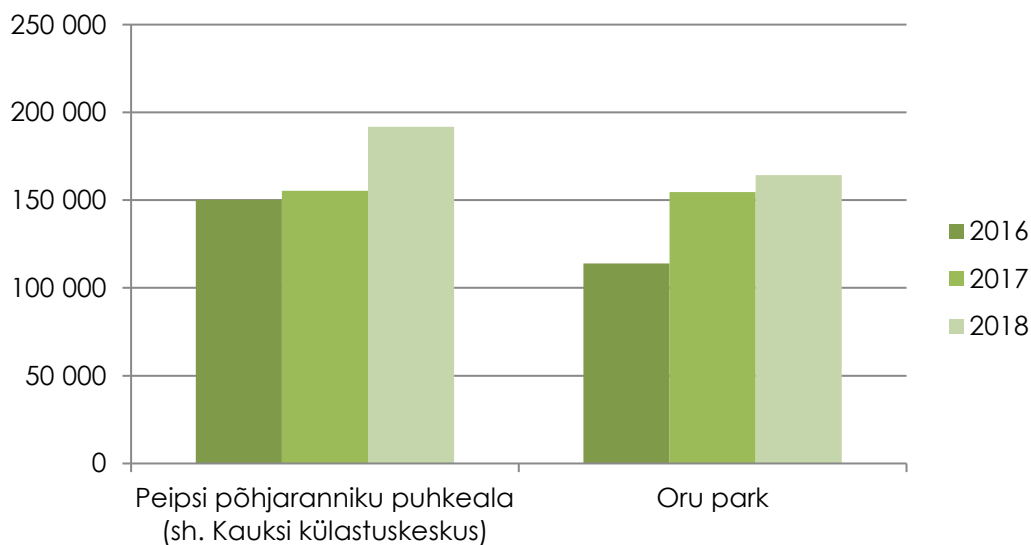
	Peipsi põhjaranniku puhkeala (sh Alutaguse rahvuspargis paiknevad küllastusobjektid)	Oru park
Suurim vanusegrupp	25-34aastane (31%)	45-54 aastane (31%)
Kõrgharidusega	26% ; keskh.39%	39%
Eestist	89%	86%, Venemaa12 %
Tallinnast	8 % Tallinn; Kohtla-Järve 9% Tartu 7%	13% Tallinn, 13% Jõhvi, 20% Kohtla-Järve
Seltskond	2-5 inimese seltskonnas (76%), oma perega (52%) või sõpradega (40%)	2-5 inimese seltskonnas (78%), oma perega (67%) või sõpradega (28%)
Küllastuse korduvus	78% korduvküllastaja	83% korduvküllastaja
Sihtpunkti tähtsus	76% kõige tähtsam	51% kõige tähtsam
Hooaeg	66% suvel, 14% kevadel ja 10% sügisel, 9% talv	45% suvel, 20% kevadel ja 19% sügisel, 16% talv
Ööbimine	ööbib 61%	ööbib 47%
Kõige olulisemad tegevused	Ujumine 64% Pikniku pidamine 62% Telkimine 46% Jalutamine 38%	Jalutamine Looduse vaatlemine, Looduse pildistamine Metsas olemine
Rahulolu indeks (skaala 1-5 väga rahul)	2010 3,90 2015 4,18	2010 4,13 2015 4,38

2010. ja 2015. aasta küllastajauuringu andmeid võrreldes oli küllastajate rahulolu tõusnud nii Peipsi põhjaranniku puhkealal kui ka Oru pargis. Üldiselt hinnati teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt, küllastus vastas üldjoontes küllastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade -rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli kõigil aladel rahul üle 89% vastajatest.

3.2. Külastusmahu seire

RMK poolt hallatavate külastusobjektide külastatavust mõõtvat külastusmahu seiret viiakse läbi regulaarselt ja ühtsetel alustel, et saadav materjal oleks ajalises vaates võrreldav. Puhke- ja kaitsealadel kasutatakse külastusmahu seire läbiviimisel elektroonilisi loendureid. Loendureid kalibreeritakse ja loendurinäitu korrigeeritakse kalibreerimisandmetega. Terve puhke- või kaitseala külastuskordade arvu saamiseks laiendatakse üksikutel kohtadel loendatud külastuskordade arvu külastajauuringust saadud külastajavoogude info abil.

Külastusala külastuskordi aastas on 2016-2018 aastate keskmisena 310000, millest Oru pargis 144000 ja Peipsi põhjaranniku puhkealal keskmiselt 166000 aastas. Puhke- ja kaitsealade külastamine on muutunud üle-eestiliselt aasta-aastalt aina populaarsemaks. Samuti on suurenenud väliskülastajate osakaal. Jätkuvalt on populaarsed nii Peipsi järve kui ka väiksemate järvede äärsed lõkkekohad ja telkimisalad, kuid nii külastajauuringu kui ka mahuseire andmetel on suurenemas ka aktiivset looduspuhkust võimaldavate loodusradade külastatavus.

Joonis 14. Peipsi põhjaranniku puhkeala ja Oru pargi külastatavus aastate lõikes. Külastusnumber sisaldab külastuskeskuses teavet saanud külastajate arvu.

Külastusala külastatavaimad külastusobjektid loendustulemuste andmetel on Oru park 144000, Raadna telkimisala 58000, Kauksi rannametsa telkimisala 30000, Kauksi telkimisala 34000 külastuskorda kolme aasta keskmisena loendusperioodil maist kuni novembrini. Peale rekonstrueerimist on lisaku vaatetorni külastatavus tõusnud kaks korda ulatudes 2018.aastal maist novembrini 16000 – ni.

3.3. Külastusobjektide seisundi seire

Külastusobjektide seisundi seire käigus hinnatakse objektide pinnase ja alustaimestiku seisundit, taristu seisundit, alale juurdepääsu ning kasutust ja külastusobjektidel kasvavate puude kahjustusi. Külastusobjektide seisundi seire raames teostatakse mõõtmisi telkimisaladel, lõkkekohtades, puhkekohtades, metsaonnide ümbruses ja muudel objektidel, millele külastusobjektide seisundi seire metoodika kohaldub. Vastavalt külastusobjekti seisundile antakse seireandmete analüüsi käigus majandussoovitused.

Peipsi põhjaranniku puhkealal viidi esimene seirering läbi 2010.-2011., teine 2016. aastal. Seire teostati 26 seireobjektidel, millest pinnase ja alustaimestiku seisund olemasoleva metoodika alusel hinnati 24 objektidel. Hinnatud objektidest 83% oli pinnase ja alustaimestiku seisund väga hea ja hea¹, 17% (4 tk) rahuldav².

Rahuldavas seisundis olevatest objektidest kahel ületas nii esimese seireringi (2010.-2011. a.) kui ka 2016. aasta andmetel pinnase ja alustaimestiku seisundi indeks lubatud muutuste piiri³. Nendeks objektideks olid Liivjärve ja Martiska lõkkekoht. Mõlema objekti seisund on eelmise seireringi andmetega võrreldes suhteliselt stabiilne (indeksi väärtus vähesel määral (-0,1) paranenud). 2016. aasta andmetel ületab lubatud muutuste piiri ka Seljandiku metsaonni pinnase ja alustaimestiku seisundi indeks.

2016. aastal kordusseires olnud objektide (19 tk) pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi muutuse alusel moodustavad 47% (9 tk) objektid, millel seisund on püsinud stabiilsena. Siia lisanduvad objektid (7 tk e. 37%), millel muutus on olnud väike (indeksi väärtuse erinevus kuni 0,2) ning mille pinnase ja alustaimestiku seisundit võib pidada suhteliselt stabiilseks. 16% objektidest on muutus olnud märgatavam (indeksi väärtuse erinevus suurem kui 0,3); nendest kahel, Jõuga järvede ning Võhma lõkkekohal, on seisund paranenud ning ühel (Seljandiku metsaonn) halvenenud. Seljandiku metsaonni juures on tallamise mõju lokaalne ning tugevamate tallamistunnustega ala paikneb vahetult laudpink-katusealuse juures.

2016. aasta Külastusobjektide seisundi seire majandamissoovituste alusel oleks nii Liivjärve kui ka Martiska lõkkekohal maastiku seisundi parandamiseks vajalik tagada efektiivsem parklapiirete toimimine ning paremini reguleerida külastajate liikumine alal. Jõuga järvede lõkkekohal on seisund parklapiirete

¹ Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi väärtus kuue pallisel skaalal vastavalt 1 kuni 2 (seisund väga hea) või 2,1 kuni 3 (seisund hea).

² Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi väärtus 3,1 kuni 4 (seisund rahuldav).

³ Lubatud muutuste piir – kokkuleppeline pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi väärtus (3,3), mille ületamisel võib vastavalt objekti suurusele või kasvukohatüübile olla vajalik erinevate maastikukaitseliste meetmete rakendamine.

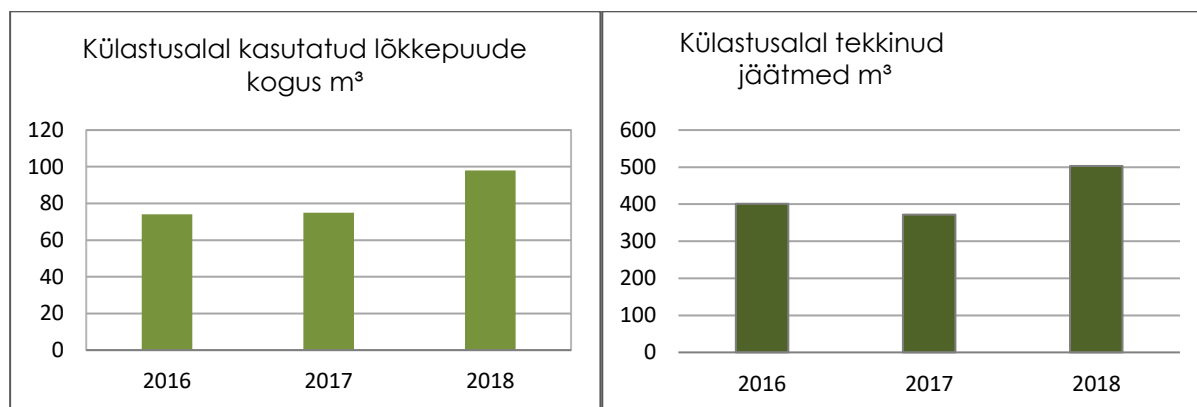
paigaldamise ja külastajate parema suunamise järgselt laiemal alal paranenud, kuid lõkkeasemete juurest nõlvast alla järve äärde liikumiseks kasutatakse mitut liikumistrada, millest kahel esineb erosiooni märke. Külastajate paremaks suunamiseks oleks Jõuga järvede lõkkekohal vajalik täiendavate piirete ja suunava info paigaldamine.

2003. ja 2008. aastal Peipsi põhjaranniku puhkeala valitud külustusobjektidel läbi viidud uuringu "Metsade rekreatiivse koormustaluvuse hindamine ja kaitseabinõude kavandamine" raames antud majandamissoovituste (parkimise ümberkorraldamine, laudteede rajamine ja piirete paigaldamine) ellu viimise järgselt paranes nii Raadna kui ka Kauksi telkimisala pinnase ja alustaimestiku seisund. Nii Raadna kui ka Kauksi telkimisala pinnase ja alustaimestiku seisund on 2010. ning 2016. aasta Külustusobjektide seisundi seire võrdlusandmete alusel suhteliselt stabiilne. Raadna telkimisalal rakendatud maastikukaitselised meetmed on jätkuvalt toimivad. Kauksi telkimisalal on sõidutee ja ranna vaheliselt alalt praeguseks eemaldatud külustust suunavad laudteed. Järgmise Külustusobjektide seisundi seireringi raames otsustatakse vastavalt objekti pinnase ja alustaimestiku seisundi muutusele laudteede taastamise vajadus.

3.4. Ressursi seire

Külustuskorraldusosakonna ressursi seire annab ülevaate külustusosalal kulunud lõkkepuude ja tekkinud jäätmete kohta. Seire tulemuste analüüs on üheks aluseks külustusobjektide hoolduse sagedusvajaduse määramisel ja edasiste säästlike majandamislahendite väljatöötamisel.

Külustusala Peipsi puhkealal on 86 kaetud lõkkekohta. Telkimisaladel paiknevaid lõkkealuseid lõkkepuudega ei varustata. Lõkkepuudega varustatakse matkaradade ääres paiknevaid lõkkekohti. Ülevaate külustusosalal kasutatud lõkkepuude ja tekkinud jäätmete kogustest annab joonis 15.

Joonis 15. Külustusosalal kasutatud lõkkepuude ja tekkinud jäätmete kogus 2016-2018

4. Eesmärgid ja tegevussuunad

Külastusala üldised eesmärgid:

Ala loodusväärtused on kaitstud ja külastajatele eksponeeritud, külastuskoormus on hajutatud:

- Külastusalad on tuntud oma loodusväärtuste, kaunite maastike ja külastusvõimaluste poolest.
- Külastajatele on tagatud mitmekülgsed puhkuse- ja rekreatsioonivõimalused looduses, kõrge koormusega objektidel külastus hajutatud.
- Puhke- ja kaitsealad on omavahel sidusad teavitamise teel.
- Objektid on väga hea kvaliteediga, külastajate rahulolu looduspuhkuse võimaluste ja taristu osas on kõrge, arvestatud on erinevate sihtrühmade vajadustega. Koostöös ettevõtjatega on tagatud mitmekülgsed teenuste pakkumine ja külastajate alal viibimise pikenemine.
- Puhkeala – ja kaitseala tegevuste planeerimisel lähtutakse puhke- ja kaitsealade tugevustest. Joonisel 16 esitatud profiilid aitavad tugevdada puhkeala identiteeti ja planeerida edasisi tegevusi.
- Külastuskeskused on aastaringelt avatud RMK puhkealal ja/või kaitsealal asuvad keskused, kus toimub kõikidele sihtrühmadele suunatud eesmärgipärane tegevus loodusharidusprogrammide, sündmuste ja teavitamistöö kaudu. Külastuskeskuses on teabepunkt, ekspositsioon, avalikuks kasutamiseks teabekogu, tee-kohvi-vee joomise võimalus ning kontoriruumid RMK külastuskorraldusosakonna töötajatele.
- Külastuskeskuses ja ka maastikul teostatava loodusharidusliku tegevuse eesmärk on elanikkonna loodus- ja metsateadlikkuse edendamine ning väärtushinnangute kujundamine metsa- ning kaitseväärtuste tutvustamise abil. Loodushariduslikuks tegevuseks loetakse külastuskeskustes, loodusmajades, õpperadadel jm taristul läbi viidavaid loodusharidusprogramme, konkursse, temaatilisi sündmusi, loodusringe, teema- ja õppepäevi jms.

Peipsi põhjarannik

Avastuste maa Alutaguse metsade süles.

Peipsi järv oma „laulva liiva“,
rannamännikute ja telkimisaladega.

Alutaguse rahvuspark

Metsad, sood ja rannikumaastikud täis kultuuri
ja jääaja salapära

Alutaguse laaned oma põlismetsa ja ulukitega,
sekka järved, sood ning rannikumaastikud, mis
on läbipõimunud rikkaliku pärandkultuuriga -
matkarajad kõiki neid väärtusi sidumas, see on
avastamist väärt.

Oru park

Looduse ja inimese imeline looming, pärl Eestimaa
ajas ja loos.

Üks Eesti kuulsamaid parke oma liigirikkuse, värvika
ajaloo ja kauni maastikuga. Lummavad vaated,
haaravad legendid, mõnusad jalutusrajad – kõik
see on kui loodud looduse nautijale.

Joonis 16. Puhke – ja kaitsealade profiilid.

Tabel 2. Külustusala peamised arengusuunad seatud eesmärkide täitmiseks.

Alutaguse rahvuspark	Peipsi põhjaranniku puhkeala	Oru park
- koormuse vähendamiseks kulutavate tegevuste piiramine ja kvaliteetsem suunamine - parem (kvaliteetsem, sisukam) suunamine, teavitamine nii looduses, külustuskeskuses kui ka kodulehel - olemasolevate loodusväärtuste parem (sisukam, eesmärgipärasem, väärtusi kaitsev) tutvustamine külustusobjektidel	- olemasoleva taristu kvaliteedi tõstmine kasutades pikemaajalisemaid lahendusi - parem (kvaliteetsem, sisukam) suunamine, teavitamine nii looduses, külustuskeskuses kui ka kodulehel - olemasolevate loodusväärtuste parem (sisukam, eesmärgipärasem, väärtusi kaitsev) tutvustamine külustusobjektidel	- olemasoleva taristu kvaliteedi tõstmine kasutades pikemaajalisemaid ja ühtse stiiliga lahendusi - parem (kvaliteetsem, sisukam) suunamine ja teavitamine looduses ning kodulehel (sh rattamarsruudid) - loodusväärtuste läbimõeldud tutvustamine läbi infotahvliite, kodulehe jm võimaluste - säilitada pargi elustiku mitmekesisus ja maastikuilme - hoida alles ajalooline miljö, unustamata ajastutruud hooldust
Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine		
- iseseisvalt loodusharidustegevust (seljakotiprogrammi) läbivate külustajate arvu suurendamine, selleks sobiliku taristu kaardistamine ja vajadusel ettevalmistamine, vastavate info- ja programmmaterjalide tootmine, juhendajate (eelkõige loodusainete õpetajate) koolitamine. - külustuskeskuste loodusharidustegevuse ja keskuste (sh keskuse õuealal) ekspositsioonide ning näituste temaatika läbimõeldum suunamine loodusalade profiilide tugevdamisele - külustuskeskustes pakutavate teenuste mitmekesistamine ja laiendamine, sh metsatemaatika tugevdamine sündmustel, näitustel, loodusharidusprogrammides; juhendatud teemaretked ja jalutuskäigud külustusalal; vahelduvad kvaliteetsed ringlust võimaldavad näitused - sündmuste ja programmide temaatika laiendamine täiskasvanute sihtgruppidele, samas jätkates traditsiooniliste ettevõtmistega - kodulehekülje ja sotsiaalmeedia võimaluste parem ärakasutamine - loodusteadlikkuse temaatikal üldharivad mängud, küsimustikud, viktoriinid jne		
Kauksi külustuskeskus		
- külustuskeskuse ekspositsiooni uuendamine, tutvustamiseks Alutaguse rahvusparki - külustuse suurendamiseks külustuskeskuse profiilist lähtuvate uute ürituste, programmide, ekspositsioonelementide jms väljatöötamine ja arendamine, suunatuna nii koolilastele kui ka täiskasvanutele - õueala atraktiivsuse tõstmiseks tegevuste planeerimine ja arendamine - traditsiooniliste ürituste ja programmide jätkamine		

5. Tsoneerimine

Külastusobjektide tsoonide moodustamine tuleneb eelkõige vajadusest määratleda RMK siseselt külastuskorraldusliku tegevuse ulatus ja erinevate tegevusvaldkondade vastutus. Objektide tsoonide määramisel lähtutakse piirkonna looduslikest eeldustest, looduskaitsealistest väärtustest ning senisest maakasutusest ja välja kujunenud taristust ning külastusest.

Puhke – ja kaitsealad on jagatud kolme erinevasse tsooni: teenindustsooni, huvitsooni ja varutsooni.

Teenindustsoon - RMK külastusobjektide rajatistele (telkimiskohad, lõkkekohad, enamus puhkekohad, metsaonnid, parklad) moodustatakse teenindustsoon. Suurem osa külastusobjektidest asuvad teenindustsoonis. Teenindustsoon moodustab külastusala raskuskeskme, siia koondatakse maastikku kõige enam kulutavad tegevused (teenindustsoonid ja teenindustsoonidega piirnevad eraldised moodustavad KKO KAH alad). KKO KAH alade määramise protsessi käigus ühildatakse teenindustsoonide ja eraldiste piirid. Vastavasisulised kokkulepped sõlmitakse metsaülema ja külastusala juhi vahel.

Huvitsoon – huvitsoon moodustatakse matkaradadele, õpperadadele, jalgrattateedele (radadele), RMK matkateele, vajadusel külastusobjektide juurdepääsuteedele. Huvitsooni kuuluvad ka looduskaitsealise ja/või kultuuriloolise tähtsusega eksponeeritavad alad, mis omavad ka loodushariduslikku väärtust (huvitsoonid ja huvitsoonidega piirnevad eraldised moodustavad KKO KAH alad).

Varutsoon – varutsoon moodustatakse aladele, kus hetkel rajatised puuduvad, kuid mis on potentsiaalsed kohad edaspidiseks külastusala tegevuse laiendamiseks (ei ole KKO KAH ala).

Tsoonide piirid (Lisa 6 Ida Virumaa külastusala tsoneerimine) võivad muutuda külastusobjekti laienemisel, taristu ümberkujundamisel vms põhjusel. Teenindustsoonide muutuste korral sõlmitakse metsaülema ja külastusala juhi vahel uus kokkulepe.

6. Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine

Külastuskorraldusosakonna loodusteadlikkuse edendamise suuna üldine põhimõte on jätkata erinevate teavituskanalite kaudu süsteemset ja põhjalikku teavitustööd külastajate suunamiseks ning nende teadlikkuse tõstmist käitumismustrite mõjutamiseks.

Külastusala külastusobjektide ja loodusteadliku metsakasutamise info edastamiseks kasutatakse külastusalal mitmeid teavitamise kanaleid: külastuskeskused, loodusharidusprogrammid, ekspositsioonid, www.loodusegakoos.ee kodulehekülg, sotsiaalmeedia, trükised, sündmused, teave taristul jne.

Peatükis 4 ja tabelis 2 (*Tabel 2. Külastusala peamised arengusuunad seatud eesmärkide täitmiseks*) on kirjeldatud üldised eesmärgid ja nende täitmiseks vajalikud tegevussuunad. Külastuskeskustes aastatel 2020-2029 planeeritud tegevused on esitatud tabelis 3 (*Tabel 3. Ida-Virumaa külastusala külastuskeskuses perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused*).

Ida-Virumaa külastusala külastuskeskus paikneb Kauksis. Aastatel 2016-2018 osales Kauksi külastuskeskuses ja külastusobjektidel erinevates loodusharidustegevustes 163 rühma ja 3400 osalejat keskmiselt aastas.

Külastuskeskuste teabepunktides jagatakse igakülgset teavet külastusobjektide asukohtade, loodusväärtuste, käitumisreeglite ja piirangute kohta, tehakse koostööd külastusalale jäävate ettevõtjatega erinevate teenuste ja toodete kohta info jagamisel ja vähesel määral ka sobilike meenete ja toodete müügiga. Teabepunktides teavet saanud külastajate arv on aasta-aastalt suurenenud, ulatudes Kauksi külastuskeskuses 6000 kontaktini.

Külastuskeskuste eesmärk on pakkuda aastaringset tegevust kõikidele sihtrühmadele loodusharidusprogrammide, sündmuste ja teavitustöö kaudu. Külastuskeskustes on teabepunkt, ekspositsioon, avalikuks kasutamiseks teabekogu, tee-kohvi-vee joomise võimalus ning kontoriruumid RMK külastuskorraldusosakonna töötajatele.

Eesmärgiks on, et külastuskeskuse ekspositsioon, kõik tegevused ja teenused toetavad loodusala profiili. Profiilidest lähtuvalt on Kauksi külastuskeskuses olulisemaks teemaks Peipsi järv oma laulva liivaga ja Ida- Virumaa mitmekülgne loodus. Ekspositsiooniarendust ja teostamist ootab loodud Alutaguse rahvuspark (*Lisa 1. Ida-Virumaa külastusala analüüsi kokkuvõte ja profileerimine*).

Külastusala külastusobjektide üldinfo edastamisel kasutatakse peamiselt RMK kodulehe www.loodusegakoos.ee võimalusi, kus on info külastusobjektide,

sündmuste, loodusharidusprogrammide, konkursside ja viktoriinide kohta. Samuti on kodulehel rõhku pandud külastuse eelnevale teadlikule kavandamisele. Eesmärgiks on, et külastusalal liikujate hulgas oleks võimalikult palju külastajaid, kes on saabunud alale teadlikult ja eeldatavasti teavad juba ka looduses käitumise põhimõtteid. Oluline on tagada info kvaliteet, ajakohasus ja kiire muutmise võimalus. Kodulehele paigutatakse vajadusel operatiivne info, mis puudutab külastusobjektide kasutust piiravaid asjaolusid (objekti ehitustööd, vandalismijuhud, erakorralised ilmastikutingimused vms). Kodulehel leiduv info on külastajatele kättesaadav ka RMK Loodusega koos rakenduse vahendusel. Eelnevast tulenevalt on põhimõtteks, et RMK looduses liikumise külastusobjektide infot ei paigutata koostööpartnerite kodulehekülgedele, vaid suunatakse teiste lehekülgede kasutaja lingi kaudu RMK kodulehele. Külastusala info edastamisel kasutatakse ka mitmeid erinevaid sotsiaalmeedia võimalusi – Facebook, Instagram, YouTube jne.

Kava perioodi eesmärgiks on jätkata kvaliteetse, operatiivse ja atraktiivse info edastamist, kasutades selleks erinevaid teabe edastamise võimalusi.

Trükiste koostamine on kulukas ja ajamahukas tegevus, samuti vananeb trükise info kiiresti. Üldine põhimõte on, et trükised, mille eesmärgiks on rajatud taristu asukohateavet jagada, on koostatud lihtsas vormis rebitavate kaartide kujul, kus on kasutatud võimalikult palju piktogramme, et leevendada võõrkeelsete trükiste vajadust. Puhke- ja kaitsealadel paiknevate külastusobjektide ja loodusradade kohta koostatud rebitavaid kaarte, matkatee trükiseid ja teisi materjale on võimalik külastajatel hankida külastuskeskustes tegutsevatest teabepunktidest. Kehtib põhimõte, et RMK trükiseid tasuta ei jagata, vaid rebitavad kaardid on sümboolse tasu eest ja teiste trükiste tasu kujuneb vastavalt trükise maksumusele. Selline põhimõte aitab kaasa ka külastajate loodussäästliku mõtteviisi kujundamisele ja trükise kaasaostmise soov on rohkem kaalutletud. Samuti on alternatiivina võimalik külastajatel iseseisvalt kaardimaterjale ka RMK kodulehelt välja printida või kasutada RMK Loodusega koos rakendust.

Lisaks RMK poolt koostatud trükistele jagatakse RMK teabepunktides ka teiste organisatsioonide ja ettevõtjate poolt koostatud looduses liikumise ja loodusväärtusi tutvustavaid asjakohaseid piirkondlikke materjale.

Infotahvlitega varustatakse kõik külastusala külastusobjektid, lisaks paigaldatakse vajadusel ja võimalusel suured ala või objektide kogumeid tutvustavad infotahvlid suuremate külastusala liikumisteede äärsetesse peatuskohtadesse või parklatesse, kus peatumine on külastajatele ohutu. Üldine põhimõte on, et külastusobjekte tutvustavad infotahvlid koostatakse ühtses stiilis, vastavalt infotahvlite koostamise juhendile. Paigaldatavaid

infotahvleid on kolme tüüpi – ala infotahvlid, objekti infotahvlid ja objekti huvipunkti tahvlid. Vastavalt vajadusele paigaldatakse asjakohased hoiatavad sildid ja ajutine külastustegevuse piiranguid käsitlev info.

Juhendis on eristatud ja eraldi nõuded kehtestatud kaitsealade ja nendel paiknevate külastusobjekte tutvustavatele tahvlitele. Ala ja külastusobjekti infotahvritel on kohustuslik kajastada asjakohased ala ja objekti nimed, kaardid, logod, kontaktandmed, rahastamisallikad jne., tekstilises osas üldine ala või objekti tutvustav info, juhised looduses liikujale, hoiatused ja piirangud. Kaitsealadel paiknevatel infotahvritel esitatud üldise info koostavad RMK külastuskorraldusosakonna töötajad koostöös Keskkonnaametiga. Radadel (matka- ja õpperadadel) paiknevad huvipunkti tahvlid tutvustavad sageli erinevaid loodusväärtusi. Nende kogus ning paigutus tuleneb raja paiknemisest, raja teema valikust ja kajastatavast väärtusest. Väärtuste kajastamisel on oluline tagada väärtuse säilimine, pöörates erilist tähelepanu kaitstavate loodusväärtuste tutvustamisele. Analüüsida tuleb, kas mõnda kaitseväärtust on mõistlik tutvustada mujal, kui sama väärtust tutvustatakse kahel lähestikku paikneval objektil või kui kaitseväärtuse tutvustamine võib kahjustada kaitseväärtuse säilimist jms.

Tulevikutegevuste planeerimiseks analüüsiti kava koostamise protsessis külastusala infotahvlite olemust ja kajastatud väärtusi, saades vastavat teavet ja suuniseid ka Keskkonnaametilt (*Lisa 3. Ida-Virumaa külastusala väärtuste eksponeerimise kaardistamine ja laekunud ettepanekud*). Tõdeti, et külastusala varustatus asjakohase infoga on suhteliselt hea, kuid infotahvritel oleva teabe ajakohastamine ja kvaliteedi tagamine on järjepidev töö. Suuremat tähelepanu on käesoleva kava perioodil vajalik pöörata teabe kvaliteedi tõstmisele ja ühtlustamisele.

Lisaks infotahvlitele on loodusesse paigutatud viidad, mis aitavad külastajatel külastusobjekte leida. On oluline, et viidastus, mis kuulub iga külastusobjekti kompleksuse hulka, on looduses hästi märgatav, paigutatud läbimõeldult, st piisaval hulgal, külastaja olulisi liikumisteid arvestavalt (*Lisa 5 Ida-Virumaa külastusala külastusobjektide juurdepääsuteed*). Külastusobjektile suunavad viidad peavad tuginema RMK stiilikataloogile. Teedele, kus suunamine RMK stiilikataloogile vastavate viitade abil ei ole võimalik või mõistlik, paigaldatakse viidad vastavalt Teeseaduses kehtestatud nõuetele. Puidust viitade tumenemisel on oluline tagada nende hooldamine nähtavuse kvaliteedi parandamiseks. Analüüsida on vajalik hetkel kasutuses olevatele puidust viitadele paremini märgatava ja pikemaajalisema alternatiivse lahenduse leidmist.

Tabel 3. Ida-Virumaa külastusala külastuskeskuses perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused.

Külastuskeskus	Tegevuste kirjeldus	Planeeritud tegevus	
		2020-2022	2023-2029
Kauksi külastuskeskus	Külastuskeskuse projekteerimine	x	
	Külastuskeskuse rekonstrueerimine	x	
	Õueekspositsiooni ja mänguväljaku rajamine		x
	Välitaristu rekonstrueerimine	x	
	Kõrvalhoone rekonstrueerimine	x	
	Koduraja sidumine külastuskeskusega	x	

7. Hooldus ja rekonstrueerimine

Külastusobjektidel viiakse regulaarselt läbi hooldustegevust vastavalt hooldusplaanile, vajadusel tehakse taristu remonttöid. Külastusobjektide hooldus on aastaringne ja hooldussagedus objektiti erinev, tulenevalt objekti külastusmahust, iseloomust, asukohast jms teguritest. Hoolduse planeerimise aluseks on erinevad seired ja uuringud. Alates 2005. aastast on käivitatud külastusala objektide korrasoleku seire, mille analüüs on üheks aluseks tegeliku hoolduse sagedusvajaduse määramisel. Hooldusmahu vajadust aitavad planeerida ka külastusala külastajate hulgas perioodiliselt läbiviidavatest külastajauuringutest saadav teave ning külastusmahu seirest saadav informatsioon. Külastusobjektide hooldamiseks ja ressursi optimeerimiseks on moodustatud hooldusringid objektidest, mis on sarnase iseloomuga, asuvad lähestikku ja moodustavad piirkondlikke kogumeid.

RMK külastuskorraldusosakonna poolt propageeritava säästliku looduskasutuse põhimõtteid järgiv üldine reegel on, et paigaldatud prügikastide hulk on võimalikult väike ja jäätmete tekitaja viib jäätmed kas kogumiskohta või kodusesse prügikasti. Hoolduse käigus kogutakse külastusobjektidelt jäätmed ja kui on olemas ka prügikast, siis tühjendatakse see ning kogutud jäätmed transporditakse lähimasse RMK jäätmekogumispunkti. Külastusobjektidelt jäätmete koristamine, jäätmete sorteerimine ja äravedu toimub tingimustel, mis on kooskõlas kohalike omavalitsuste jäätmekorraldusega.

Lõkkekohtade lõkkepuudega varustamine toimub reeglina objektide hoolduse käigus. Iga konkreetse külastusobjekti aastase vajamineva puude koguse hindamise aluseks on hooldajate, loodusvahtide, külastusala juhtide ja piirkonna juhatajate poolt läbiviidud looduhoiuobjekti seiretulemused.

Hooldustööde kvaliteetseks teostamiseks teevad hooldajad töid vastavalt juhendile, kus lisaks tavapärasele objekti korrasolekule on tähelepanu pööratud ka maastiku seisundi jälgimisele ja objekti vastavusele külastusobjektide kompleksusele.

Külastusobjektide rekonstrueerimistöid teostatakse vastavalt objekti vajadusele, järgides erinevatest seadustest tulenevaid tegevuste, lubade ja kooskõlastuste kohustusi. Ressursi kokkuhoiuks ja külastusobjekti ühtlase hea taseme saavutamiseks on rekonstrueerimise põhimõtteks, et taristu kasutamise seisukohalt olulisemate elementide vananemisel rekonstrueeritakse võimalusel kogu külastusobjekt tervikuna.

Tagamaks külastusobjektide pikaajalisust ja hea seisukorda on prioriteene rekonstrueerimisel leida ja rakendada pikemaajalisi ning püsivamaid

lahendusi. Samuti arvestatakse taristu rekonstrueerimisel võimalusel universaalse disaini põhimõtetega, et tagada võimalikult paljudele erinevate vajadustega külastajatele võimalus külastusobjekte kasutada.

Tabelis 4 on esitatud Ida-Virumaa külastusala külastusobjektide nimistu, prioriteetsus (Prioriteetsuse hinnangu seletused leitavad *Lisa 2 Ida-Virumaa külastusala külastusobjektide prioriteetsus*), maaomand, kaitsealadel paiknemine, arengusuunad ja planeeritud tegevused, nende teostamise aeg ning planeeritud rahastusallikad.

Virumaa külastusala iseloomustab tööstusmaastike vaheldumine mitmekülgsete ja omanäoliste loodusmaastikega. On oluline nende vahel selliselt tasakaal leida, et nad teineteist mitte ei segaks, vaid täiendaks. Siin on RMK matkaradadel, telkimisaladel ja lõkkekohtadel oluline teavitav roll. 2018. aastal valmis piirkonda tutvustav RMK matkatee Ida-Virumaad läbiv lõik, mis seob RMK külastusobjekte ja annab seeläbi võimaluse teha mitme päevaseid matku läbi siiani vähe eksponeeritud alade ning jagada teavet nii Peipsi järve, Alutaguse rahvuspargi kui ka piirkonnale omaste tööstusmaastike kohta.

2018. aastal valmis piirkonda tutvustav RMK matkatee Ida-Virumaad läbiv lõik, mis seob enamus RMK külastusobjekte ja annab nii võimaluse teha mitme päevaseid matku läbi siiani vähe eksponeeritud alade ning jagada teavet nii Peipsi järvest, Alutaguse rahvuspargist kui ka piirkonnale omastest tööstusmaastikest.

Uusi väljakutseid toob endaga Alutaguse rahvuspargi külastuse korraldamine. Seoses rahvuspargi loomisega on oodata külastusala ja külastuskeskuse külastuste arvu tõusu ka suvise hooaja väliselt ning senisest suuremat väliskülastajate osakaalu. Viimane külastajauuring näitas, et tõusuteel on ka Ida-Virumaal elavate inimeste külastuse osakaal. Piirkonnas on 7 linna, enamus seotud tööstusega, kus elab suur hulk (ligikaudu 140000) inimesi, nende hulgas vene keelt kõnelevad. Oluline on pöörata tähelepanu teavitamise kvaliteedi tõstmisele. Sellega seoses on aastatel 2020-2029 prioriteetne infotahvliite ajakohastamine ja info erinevates keeltes kuvamine ning suur roll on RMK Kauksi külastuskeskusel. Planeeritud on RMK Kauksi külastuskeskuse rekonstrueerimine (Tabel 3. Ida-Virumaa külastusala külastuskeskuses perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused) Alutaguse rahvuspargi külastuskeskuseks. Planeeritud on tõsta keskuse atraktiivsust, arendada ekspositsiooni läbi rahvuspargi temaatika sisse toomise - see aitab suurendada teavitatute hulka ja parandada teavitamise kvaliteeti ning loob lisavõimalusi erinevatele sihtrühmadele, olgu selleks Ida-Virumaa kohalik elanik või kaugemalt tulnud huviline.

Suur osa populaarseid külastusobjekte paikneb Peipsi rannalal, see on siiani tinginud kõrge külastusintensiivsuse eelkõige suvekuudel. Kava perioodil on planeeritud komplekselt uuendada vanemaid objekte, et ühtlustada objektide kvaliteeti ja tagada läbi selle loodusväärtuste tutvustamine ning säilimine. Uuringud on näidanud, et külastusala on populaarne perede seas. Planeeritud on luua võimalusi ühistegevusteks looduses, pöörata tähelepanu olemasolevate matkaradade jätkuval korrashoiule ja kvaliteedi tõstmisele.

Ida-Virumaa külastusala üks omanäolisemaid objekte on 73 hektaril laiuv Oru park, mis kätkeb endas liigirohket parkmetsa, vahelduvat maastikku ja kirevat ajalugu. Külastusuuringud näitavad, et lemmiktegevused pargis on jalutamine ja looduse vaatlemine, külastusnumbrid on tõusuteel. Koostöös kohaliku omavalitsusega on parandatud teeradu ja väljakuid ning rajatud valgustust, et pikendada ja hajutada külastusperioodi. Järgmiste aastate põhisuund Oru Pargis on endiselt tagada külastajate turvaline liikumine ja meeldivate emotsioonide rohke elamus. Igapäevase taristu, puistu, haljasalade ja lillepeenarde hoolduse kõrval planeeritakse jätkata valgustusprojekti elluviimist, rekonstrueerida sadama sild ja lagunevad trepid ning rajada parki vesitualetid.

Tabel 4. Ida-Virumaa külastusala külastusobjektidel perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused.

Alutaguse rahvuspark* - <https://www.riigiteataja.ee/akt/114112018004> Alutaguse rahvuspargis kehtivad Puhatu, Agusalu, Muraka ja Selisoo looduskaitseala, Kurtna, Smolnitsa, Jõuga, Struuga ja Mäetaguse maastikukaitseala, Narva jõe ülemjooksu hoiuala ning lisaku parkmetsa piirid ja kaitsekord kuni rahvuspargi kaitse-eeskirja jõustumiseni, kuid mitte kauem kui 2021. aasta 1. jaanuarini.

Külastusobjekt	Piori - teetsus	Maaomand/ - haldaja	Kaitseala, vöönd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tööde teostamise aeg		Planeeritud rahastus allikas
							2020-2022	2023-2029	RMK, EU vm
Oru park	1	RMK	Oru pargi MKA Pargi pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva rekonstrueerimisprojekti täitmise jälgimine, , tööd olemasoleva rekonstrueerimisprojekti elluviimiseks	x	x	RMK
					Teavitamine	Kaitseväärtuste tutvustamine, kaitse teostamine	x	x	RMK
					Projekteerimine	WC ja sadamasilla projekteerimine	x	x	RMK

					Taristu rajamine	WC ja sadamasilla ehitamine		x	RMK
					Taristu rajamine	Valgustusprojekti III etapp	x	x	RMK
					Taristu rajamine	Hõbeallika koopa trepi remont	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
RMK matkatee Penijõe-Aegviidu- Kauksi (293 km)	1	RMK, eramaa, JRO, KOV	Alutaguse RP* Tudusoo LKA, Uljaste MKA, Ontika MKA, Oru pargi MKA, Päite MKA, Udria MKA, Vaivara MKA, Kurtna MKA, Jõuga MKA, Agusalu LKA, lisaku pargimets, Muraka LKA	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rajamine	Ohutustaristu rajamine	x		RMK
					Teavitamine	Teabe uuendamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Aidu-Nõmme lõkkekoht	2	RMK	,	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu hooldus ja remont	x	x	RMK
Alulinna lõkkekoht	2	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine	x	x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu hooldus ja remont	x	x	RMK
Aidu-Liiva lõkkekoht	2	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Toila lõkkekoht	2	RMK		Juurdepääsu parandamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Juurdepääsu tee remont	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
					Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x		RMK

Mummassaare lõkkekoht	2	KOV	Utria MKA Pimestiku skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Raadna telkimisala	1	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x	x	RMK
					Projekteerimine	Ala planeeringu uuendamine		x	RMK
					Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva taristu rekonstrueerimine	x	x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Kauksi telkimisala	1	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Tegevuse mitmekesistamine Külastuse suunamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
					Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine, platvorm	x		RMK
					Teavitamine	Infotahvlite koostamine, valmistamine	x	x	RMK
					Taristu rajamine	DC rajamine		x	RMK
Kauksi oja loodusrada	1	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine Erivajadustega külastajate taristu arendamine	Taristu rajamine	Külastuskeskuse koduraja rajamine	x		RMK
					Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Luite matkarada	3	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Teavitamine	Infotahvlite koostamine ja valmistamine, viitamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK

Kauksi rannametsa puhkekoht (ürituste ala)	1	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
lisaku vaatetorn	1	RMK	Alutaguse RP* lisaku parkmets	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Taristu rekonstrueerimine	Ala planeeringu muutmine, lõkkekohaga ühendamine, taristu rekonstrueerimine	x	x	RMK, EU vm
					Projekteerimine	Trepi, tee, valgustuse projekteerimine	x		RMK,EU vm
					Taristu rajamine	Trepi, tee, valgustuse rajamine		x	RMK, EU vm
					Teavitamine	Keskne info jagamise koht, rahvuspark, külastusala, loodusväärtused, võimalused	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
lisaku mäe lõkkekoht	2	RMK	Alutaguse RP* lisaku parkmets	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Projekteerimine	Uue taristu projekteerimine	x		RMK, EU vm
					Taristu rajamine	Uue taristu rajamine		x	RMK, EU vm
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Kotka matkarada	1	RMK	Alutaguse RP* Muraka LKA Rüütli skv, Rajasoo pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu rekonstrueerimine	Laudtee rekonstrueerimine		x	RMK
					Taristu rekonstrueerimine	Kõrtsikraavi silla rekonstrueerimine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Rüütli lõkkekoht	2	RMK	Alutaguse RP* Muraka LKA Rüütli skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Seljandiku metsaonn	2	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Kõrtsikraavi lõkkekoht	2	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Selisoo matkarada	1	RMK	Alutaguse RP* Selisoo LKA Kõrve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rajamine	Laavu ette lõkkekoha rajamine ja mittepõleva pinnase paigaldamine (kui kaitsekorraldus kavas on muudatus tehtud)		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK

Selisoõ lõkkekoht	2	RMK	Alutaguse RP* Selisoõ LKA Mõituse skv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Paviljoni rekonstrueerimine (sh. grill)	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Kurtna matkarada	2	RMK	Alutaguse RP* Kurtna MKA	Taristu kvaliteedi säilitamine	Teavitamine	Teavitav suunamine	x	x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Liivjärve lõkkekoht	3	RMK	Alutaguse RP* Kurtna MKA Kurtna pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Maastikukaitselised tööd	x	x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Martiska lõkkekoht	3	RMK	Alutaguse RP* Kurtna MKA Jaala-Suur-Kirjakjärve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont, maastikuseisundi jälgimine	x	x	RMK
Nõmmjärve lõkkekoht	3	RMK	Alutaguse RP* Kurtna MKA Kurtna pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont, maastikuseisundi jälgimine	x	x	RMK
Rääkjärve lõkkekoht	3	RMK	Alutaguse RP* Kurtna MKA Kurtna pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont, maastikuseisundi jälgimine	x	x	RMK
Konsu telkimisala	3	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x		RMK
					Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Jõuga järvede lõkkekoht	2	RMK	Alutaguse RP* Jõuga MKA Jõuga pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine	Projekteerimine	Trepi ja väikevormide projekteerimine		x	RMK, EU vm
					Taristu rajamine	Trepi rajamine		x	RMK, EU vm
					Taristu rekonstrueerimine	Väikevormide rekonstrueerimine		x	RMK, EU vm
					Teavitamine	Infotahvlite koostamine, valmistamine	x	x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Uusküla telkimisala	2	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Lahtiste lõkkeasemete rekonstrueerimine	x	x	RMK
					Teavitamine	Infotahvlite koostamine, valmistamine		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont			RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont			RMK

Karjamaa telkimisala	2	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Täisrekonstrueerimine		x	RMK
					Teavitamine	Infotahvli uuendamine, valmistamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Vaessaare metsaonn	2	RMK	Alutaguse RP* Muraka LKA Muraka raba skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rajamine	Laudtee lõikude rajamine ligipääsu tee	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Seljamäe loodusrada	2	RMK	Tudusoo LKA Punasoo skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Seljamäe lõkkekoht (Seljamäe loodusraja koosisus)	2	RMK		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Punasoo lõkkekoht (Seljamäe loodusraja koosisus)	2	RMK	Tudusoo LKA Punasoo skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Soosaare lõkkekoht (eramaa, maaomaniku soovil kodulehel pole kajastatud)	2	eramaa		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Uljaste matkarada	2	RMK	Uljaste MKA Uljaste oosi skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Uljaste lõkkekoht	2	RMK	Uljaste MKA Uljaste pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Väikevormide rekonstrueerimine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Tudu metsaonn	2	RMK	Tudusoo LKA Järvesoo skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Tuletorni vaateplatvorm	5	majandusministeerium	Järvevälja MKA Järvevälja pv	Objekti üleandmine		Üle antud Veeteede ametile			
Langevoja lõkkekoht	3	RMK	Langevoja juga pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Poruni matkarada	3	RMK	Alutaguse RP* Puhatu LKA Poruni skv	Ala planeeringu uuendamine Taristu kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Uue taristu projekteerimine	x		RMK, EU vm
					Taristu rekonstrueerimine	Taristu rajamine		x	RMK, EU vm
					Teavitamine	Infomaterjalide koostamine, valmistamine		x	RMK

					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Puhatu lõkkekohad	3	RMK	Alutaguse RP* Puhatu LKA Gluboki pv	Objekti likvideerimine	Objekti likvideerimine	Olemasolevate lahtiste lõkkekohtade likvideerimine, Poruni matkaraja alguses ja lõpus olevate lõkkekohtade rekonstrueerimine,		x	RMK
Võhma lõkkekoht	3	RMK		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi parandamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu täisrekonstrueerimine		x	RMK
					Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Aluoja vaateplatvorm	3	RMK	Kaitsealune üksikobjekt; Aluoja jõe astang üksikobjekti pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Agusalu rattarada	2	RMK	Alutaguse RP* Agusalu LKA	Teiste objektidega sidumine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Rajatahvlite uuendus	x		RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Agusalu lõkkekoht	3	RMK	Alutaguse RP* Agusalu LKA Ristikivi skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x		RMK, EU vm
					Teavitamine	Teabe uuendamine		x	RMK
					Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
Vaivara külastusobjekt/memoriaal	5	KOV	Vaivara MKA Põrguaukumäe pv	Objekti üleandmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	RMK
					Teavitamine	Võimalusel üleandmine kohalikule omavalitsusele	x		RMK
Muraka matkarada	5	RMK	Alutaguse RP* Muraka LKA Muraka raba skv	Objekti likvideerimine	Teavitamine	Parklas info külastusobjekti likvideerimise kohta	x		RMK
Mõedaku ATV rada	5	RMK		Objekti üleandmine		Antud üle			
Uhaku puhkekoht	5	RMK	Uhaku MKA pv	Objekti likvideerimine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infotahvel loodusväärtuste tutvustamiseks	x		RMK
Kaitsealade teabetahvlid				Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infotahvel loodusväärtuste tutvustamiseks	x	x	RMK